ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction
„Julduz".
Плата за обявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

آلتنچی سنه

"یولدز"
یکشنبه، سهشنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریدهٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ۲۰ تیندر.
آدرس آلماشدرو ۲۸ تین.
اداره‌سی بچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ۱۹ نچی نومرده‌در.

بوخغالتیریه بلونی تله‌وچیلرگه زور بایلق
یاڭاغنه باصلوب چقدی بوخغالتیریه
بو کتابده کانتورسکی کنه‌گه‌لرنڭ فورماسی کورگازلوب بوخغالتیریه علمنی آچق تاتار تلنده هر بر یازو طانوغان کشی آکفارلق ایتوب اوگره‌نلگان. شونلقدین هر سوداگر هر کیبتچی بر نسخه‌سنی قولنده بولدورورغه تیوشلی. زور قولده ۴۳۲ بیتلی بر کتاب بهاسی ۱ صوم ۷۵ تین، پوچته ایله ۲ صوم
آدرس: Казань „Маарифъ"

کریموف، حسنوف و شرکاسی نڭ اورنبورغده‌غی
کتاب مغازینی
زاکازلرنی بیك دقت ایله حاضرلەب کونی ایله یبەره. عربچه ترکچه تورلی فنلاردن مکتب و درس کتابلری، مطالعه اوچون ادبی فنی رساله‌لر، روسچه تورلی حکومت مکتبلری اوچون درس کتابلری و پراغراملر. مطالعه کتابلری، مشهور روس محررلرینڭ بتون اثرلری هم رسملری کلینله موجوددر. روسچه اسامی الکتب تیزدن باصلوب چغاچق. زادانکه‌سز نالوژ ییبەرلمی.
آدرس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К°.

باصلوب چقدی عبدالله افندی توقایف‌نڭ
کوڭل جیمشلری
یاڭاسی (معارف ایله)
نام شعر مجموعه‌سی. بو مجموعه‌نڭ عبدالله افندی طرفندن ترتیب ایتلگان بولووی آنڭ حقنده سوز سویله‌رگه یول قالدرمی. شولای بولسه بز، اوقوچیلرنڭ بو مجموعه‌ده شاعر افندینڭ اوّلگی مجموعه‌لرنده بولماغان نچکه حسیاتلرغه وغایت تیرەن معنی‌لرغه اوچرایه‌چقلرینی ئەیتوب کیتونی آرتق دیوب بلمیبز. بهاسی بر مه‌لەب ۱۵ تین.
کوله‌ب آلدروچیلرغه بیوك تنزیل! آدرس: Казань „Сабахъ"

کارتینه‌لر دوشنبه وپنجشنبه کونلرده آلماشنادر.
آنتراکت وقتلرنده هم سیانس وقتنده بیش کشیدن مرکب استرونی آرکیستر هر تورلی مسلمان کویلری اوینایاچقدر.

ایلیکترو تیاتر
«سۋیت»
مسکاوسکی اورامده، اشچیغلوف یورطنده
سیانس هر کون کوندز ۲ ساعتده باشلانا.

پاصخه بایرامی آلدی بولو سببلی ۱۰ نچی آپریلگه قدر کینیماتوگرف یابق بولاچق. ۱۰ ندن صوڭ یاڭا پراگرامما ایله دوام ایته‌چك.

بو یلغی امتحان وقتینه ایڭ صوڭغی مودا، ایڭ نفیس وگوزەل ایتوب مدرسه و مکتبلر اوچون شهادت نامه‌لر حاضرلەندی. بو کونگه چاقلی موندی نفیس شهادت نامه‌لر بر کیتخانه‌ده‌ده بولغانی یوق ایدی.
شهادت‌نامه پوطاللی یوزی قالون کاغز پوچطه ایله ۲ صوم ۵۰ تین.
شهادت‌نامه پوطالسز « « « « ۲ « «
امتیاز پوطالسز « « « ۶۰ «
تحسین کتابت اوچون « « « ۶۰ «
آفرین مقبـــول « « « ۶۰ «
پوطاللی‌لری آفرین، تحسین، امتیاز، مقبول کتابت اوچون هر قایولاری یوزی ۱ صوم
Казань, Оренбургъ, Уфа. { Бр. Каримовмыъ.

روسچه بلورگه تله‌وچیلرگه زور سویونچ!
یاڭاغنه باصلوب چقدی: بو کونگه قدر تاتار مطبوعاتنده هیچ مثلی کورلمه‌گان، هر کم اوچون بر نسخه‌سی ایڭ کیره‌کلی وایڭ فائده‌لی کتاب:
روسچه - تاتارچه
مکمل لغت
مرتبلری: س. رحمنقلی وع. کرم. ناشرلری: احمد گرای حسنی و شرکاسی.
«روسچه - تاتارچه مکمل لغت» کتابی روس تلنده‌گی نهایتسز کلمه‌لرنی مندرج اولودن ماعدا، روسچه‌ده مستعمل کوب اجنبی کلمه‌لرنی شامل اولوب، هر بر سوزنڭ معنای لغویلرندن باشقه برده معنای ادبیلرینی محتویدر. اثرده هر بر کلمه‌نڭ اقسام کلماتدن قایسی قسمگه منسوب اولدغینی کورسه‌تلوب، بوندن ماعدا هر بر سوزنڭ اوستینه (مد = ударенie) قویلوب کلمه‌لرنڭ یالغش اوقلووینه وخطا حفظ قیلنووینه یول قالدرلمادی. کوب سوزلرگه تاتارچه، ترکچه، عربچه وفارسیچه تللرده معنی‌لر بیرلدی.
«روسچه - تاتارچه مکمل لغت» کتابی وطنداشلرمز روسلر ایله معامله‌ده بولغان ذوات اوچون - روس تلینڭ آچقچی حکمنده بولغانغه - ایڭ کیره‌کلی، خصوصا: معلم ومعلمه‌لر، روسچه اوقوچی افندیلر وخانملر، امامل، روس تلندن ترجمه ایتوچیلر، نهایت سودا اهللری اوچون ایڭ بونچی یاردم وهر وقت یانده بولندرورغه لازم بر اثردر.
«روسچه - تاتارچه مکمل لغت» کتابی اعلا کاغذده، اورطاچه زورلقده باصلمش تخمینا 640 صحیفه‌لك نادر بر اثر اولوب حقی 1 صوم 70 تین، پوچته ایله کوندرورگه 2 صوم ▣ یاخشی کالینکور طشده 2 صوم، پوچته ایله کوندرورگه 2 صوم 35 تین ▣ اعلا شیگرین طشده 2 صوم 70 تین، پوچته ایله کوندرورگه 3 صوم 10 تین ▣ کتابنڭ پوچته مصارفی هم تییشلی حقینی تماما یاخود یاره‌نی مقدمدن کوندرو لازم ▣ صاتار اوچون آلوچیلرغه وکتابچیلرغه (۱۰ نسخه‌دنده کیم آلدرماو یاکه اشترا ایتمه‌و شرطیله) لازم مقدارده تنزیل = اسکیدکه.
کوبله‌ب و بره‌مله‌ب قزانده فقط «عصر کتبخانه‌سی» ده صاتولا.
باشقه شهرلرده مشهوره‌ك کتابچیلرده دانه‌لب صاتلورا!
مراجعت اوچون آدریس: Казань, Книгоиздательству „ГАСРЪ", № 2

«روسچه - تاتارچه مکمل لغت» بوندن مقدم نشر ایتلگان باشقه لغت کتابلری ایله صاتاشدرلماسون!

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوۋیچ بورلەند
آورولرنی هر کون ۹ دن ٤ که قدر قبول اینه. تیخۋینسکی هم بچه‌ن بازاری اورامری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

اصطالیپین‌نڭ جوابی.

گاسودارستۋیننی صاۋیت اعضالرندن ۵۳ کشینڭ، غربی گوبیرنالرده قانون اساسینڭ ۸۷ نچی استاتیه‌سینه بناً زیمستۋا یاصاو حقنده نظام چغاروون قانون اساسیغه خلاف طابوب، حکومتکه زاپروص یاصاغانلر ایدی. بو زاپروص‌نڭ نیدن عبارتلگی وقتنده «یولدز» ده اجمالا بیان ایتلدی.

اصطالیپین جنابلری شول زاپروصقه صاۋیت‌نڭ برنچی آپریل مجلسنده جواب بیردی.

اصطالیپین‌نڭ جوابی، وزیرلر شوراسینڭ بر نظامنی دوما وصاۋیتده قبول ایتلمه‌سدن مقدم، پادشاه حضرتلرندن تصدیق قیلدرورغه تقدیم ایته‌رگه حقوق جهتندن حقی بارمی، یوقمی، شونی بیان قیلودن عبارت بولدی.

اصطالیپین مانارخ‌نڭ تله‌گان وقتده پالاتلرنی طوقتاتوب طورورغه، یاخود طاراتورغه هم آنلر یوق چاغنده ۸۷ نچی استاتیه بوینچه نظاملر چغارورغه حقی بارلقنی دعوا قیلدی. هم بوڭا اوز طرفندن بر نیچه نظری دلیللر کیتردی هم یاۋروپا یوریستلرندن بر نی قدر کشینڭ بو حقده‌غی فکرلرن نقل ایتدی.

عملی جهتدن قاراغانده چیت مملکتلرده، حتی روسیه‌نڭ اوزنده‌ده بوندی واقعه‌لرنڭ بولوب کیچکانلگن بیان قیلدی.

اصطالیپین‌نڭ فکرنچه حکومتنڭ بوندی اشلرینه کانترول‌لق قیلورغه هم زاپروص یاصارغه پالاتالرنڭ پراۋالری یوق.

بولای زاپروص یاصاولری ایله، پالاتالر اوزلرینڭ نظاما مالك بولغان حقوقلرندن تجاوز ایتوب، مانارخ‌نڭ حقینه تعارض قیلغان بولالر.

صاۋیت اصطالیپین‌نڭ بو بیاناتن طڭلاغانڭ صوڭنده، بو بیانات قناعتله‌نورلکمی ایدکی طاوشقه قویلدی. صاۋیت نظامینڭ ۵۹ نچی استاتیه‌سی بوینچه مجلسده اوچدن ایکیسی حاضر اعضالرنڭ جوابدن قناعتله‌نمه‌وطرفنده بولسه‌لر، زاپروس پادشاه حضرتلری قاراوینه طابشرلادر. لکن طاوشقه قویغانده ۹۹ کشی جوابدن ناراضیلقلرینه طاوش بیردکندن، اوچدن ایکی اولشنی تشکیل ایته آلمادی. فقط عادی اکثریت ایله گنه زاپروصنڭ اوزگارتلمه‌گانلگی، یعنی اصطالیپین‌نڭ جوابی مقبول بولماغانلق معلوم بولدی.

اصطالیپین سویله‌ب بتکاچ طاگانسف وباشقه‌لر سویله‌دیلر. سویله‌وچیلرنڭ کوبره‌گی حکومتنڭ حرکتن قانون اساسیغه مخالف طاوب، اصطالیپین‌نڭ جوابندن راضی توگللکلرن اعلام ایتدیلر.

طاگانسف حقوق جهتندن قاراب، ۸۷ نچی استاتیه‌نڭ مفهومن بیان ایتدی. بو استاتیه بوینچه نظام چغارو پالاتالر طوقتاتلوب طورغان وقتده‌غنه ممکن هم بوڭاقدر بولغان واقعه‌لرنڭ همه‌سی دوما تعطیلی وقتنده اشله‌ندی - دیدی

◆◆

اگر اصطالیپین‌نڭ جوابندن راضی بولماوچیلر مجلسده حاضر بولغانلرنڭ اوچدن ایکی اولشن تشکیل ایتکان بولسه‌لر، یعنی بریوزده ایکی کشی بولغان بولسه‌لر، زاپروص پادشاه حضرتلرینڭ قاراوینه طابشرلاچق ایدی. لکن جوابدن راضی بولماوچیلر ۹۹ کشی بولغانلقدن اول اش وجودکه چقمیچه قالدی.

قزلر صاتو حقنده.

«ژینسکی ۋیستنیك» ژورنالینڭ فیۋرال نسخه‌سنده «دولت دوماسنده‌غی مسلمان فراکسیه‌سینه آچق خط» عنوانلی بر مقاله درج ایدلگان. بو مقاله‌ده ایڭ اوّل «روسکییا ۋیدوموستی» گازیته‌سینه قزاندن یازلغان بر مکتوب درج ایدلگان. اول مکتوبنی درج ایتکاندن صوڭ مذکور ژورنالنڭ محرره‌سی پاکروۋسکایا اوز طرفندن اوشبو سوزلرنی علاوه ایته:

چیت مملکتکه آلنوب کیتکان قزلرنڭ نیندی دهشتلی حالده بولغانلقلرن تصویر ایتو ممکندر. اوزلرن صاقلاودن عاجز بولغان بو بیچاره‌لر فحش اورنلرنده خراب بولوب بته‌لر. انسانیت ومرحمتنی‌ده بر یاقغه طاشلاب طوریق. فحش قصد قیلوب قزلر برله صاتو ایتو اوزی گنه‌ده غضب ونفرت حسلرن غلیانغه کیترمسلك توگلدر. بو قبح سوداسینه قارشی بر چاره ازله‌رگه کیرك. شول سببدن مین دولت دوماسینڭ مسلمان فراکسیه‌سی اعضالرینه چن کوڭلدن مراجعت قیلوب حیوان شکلنده آنلر بله سودا ایتلگان بیچاره تاتار قزلرن بو قباحتدن قوتقارر اوچون چاره‌لر طابولرن کوتەم. قبیح وعیب بولغان بو صاتو بتریلورگه تییش هم بونی قانون توزوچیلر اشله‌رگه تییش» دی.

«ژینسکی ۋیستنیك» ژورنالنده‌غی بو آچق خطنی اوقوغاندن صوڭ مسلمان فراکسیه‌سینڭ رئیسی قتلوغ محمد میرزا تفکیلوف «وقت» گازیته‌سینڭ ۷٤۸ نچی نومیرنده اوزون بر مکتوب یازا. قتلوغ محمد میرزا بو مکتوبنده:

«بزنڭ روسیه تاتارلرینه اوز قز بالالرن حیوان اورنینه چیت ییرلرگه صاتوب ییبه‌رو شیکللی قبیح هم وحشی بولغان بر حال اسناد ایدلوب گازیته‌لر واسطه‌سی ایله دنیاغه اعلام ایتله بو اسناد برنچی مرتبه گنه توگل. بوندن ئلك ده گازیته‌لرده بوندی خبرلر کورنگاله‌دی. لکن بونڭ شیکللی گازیته اسنادلرینه بزنڭ مسلمانلر طرفندن مع التأسف، حقیله اهمیت بیرلمی قالغان و بو سببدن گازیته‌لرده یازلغان شول اسنادلرنڭ بر غرض ایله یازلغان افترادن‌می، یوقسه حقیقة وقوعی بولغان حاللرنی بیاندن‌می عبارت بولغانلغی ازله‌نمی وبلنمی قالوب کیلگان ایدی.

گازیته‌لرده یازلغان بو خبرلرنی رد یاکه تصدیق قیلور اوچون حاضرده بزده درست معلومات یوق.

بزنڭ ایله برگه یاشاگان وکورشیلرمز بولغان باشقه خلقلرنڭ حقمزده شوندی ناچار فکرده بولولری بزنڭ اعتبار، شان وحیثیتمزگه کیمچیلك کیتره‌چگندن آنلرده حاصل بولغان سوءتأثیرنی بتررر اوچون بر تدبیر قورو کیرکدر. بوایسه حقیقت حال معلوم بولو ایله ممکن بولاچقدن، بز، مسلمانلرغه مراجعت ایتوب، تاتارلرغه اسناد ایتلگان حاللردن خبردار بولغان کشیلردن قزلر بله‌ن سودا ایتو خصوصنده بزگه معلومات ییبه‌رولرن اوتنه‌مز. صحیح معلومات جییلوب، حقیقت حال معلوم بولسه اول وقت مناسبنچه تدبیرلرده اتخاذ ایتلور ایدی» دی.

«روسسکییا ۋیدمستی» گازیته‌سینه قزاندن یازلغان هم آندن نقل ایله «ژینسکی ۋیستنیك» ژورنالینه درج ایدلگان خبرنڭ عینی، بزنڭ «یولدز» گازیته‌سینڭ ۶۲۸ نچی نومیرنده ت. م. امضاسی ایله یازلغان ایدی. «روسکییا ۋیدوموستی» گازیته‌سنده یازلغان سوزلر بزنڭ گازیته‌ده یازلغاننڭ عینی بولغانلقدن بلکه آنده یازوچی کشی بزنڭ گازیته‌دن ترجمه قیلوب کوندرگاندر دیب اویلیمز. مذکور ۶۲۸ نچی نومیر «یولدز» گازیته‌سنده به‌رلی باشی قریه‌سینه پیرسیانلر کیلوب قزلر آلورغه تله‌گانلکلری وامثالی تفصیلا یازلغان ایدی. اول وقتده بز اول خبرلرنی، اداره‌مزگه شخصا معلوم بولغان اناپتلی بر کشی آرقلی کیلگانگه کوره درج ایتدك. بو خبر درج ایدلگاندن صوڭ به‌رلی باشی قریه‌سندن بر ردیه کیلدی. ردیه یازوچی کشی مکتوب آخرینه امضا قویسه‌ده کم ایکانلگی بزگه معلوم بولماغاندن درج ایتمه‌دك. هم اول کشی نی قدر

واقعه‌نی انکار قیلسه‌ده مکتوبنده «بزنڭ خلق پیرسیان ایله آذربیجان ترکلرن آیروب بله آلمیلر» دیگان سوزلر بولغانغه کوره، پیرسیانگه صاتو بولماسه‌ده بلکه آذربیجان ترکلرینه نکاحلاب بیرواسنده بر حیله بولغاندر دیب شیکله‌نوب قالدق. صوڭره بزگه خبر یازوب بیروچینی کوردك. اول افندی ینه‌دن خبرینڭ درستلگن تصدیق قیلدی. شونڭ ایله اش بتدی. واقعه‌دن بر نیچه زمانلر اوزوب مسلمان فراکسیه‌سی اعضالرندن قتلوغ محمد میرزا تفکیلف جنابلرینڭ مکتوبی «وقت» گازیته‌سنده چقغاچ بزگه اوشبو قز صاتو طوغریسنده برسی ترکستان ولایتنده قارماقچی قشلاغنده اقامت ایدوچی میرسیاف افندی آطلاسفدن، دیگری ترکستانده خجند شهرنده مسافر طاش بولاد آبط بایف جنابلرندن ایکی مکتوب کیلدی. یازوچیلرنڭ صوڭغیسینڭ کم ایکانلگی اداره‌گه معلوم دگل، ایسه‌ده میر سیاف افندینڭ یازغان مکتوبن اداره‌گه طابشروچی قزان سو اگیری بزگه بیك معلوم بر آدمدر. اول افندینڭ شهادت بیروینه قاراغانده میرسیاف افندی یازغان سوزلرنڭ طوغری بولاچغنده هیچ شبهه یوقدر. میرسیاف افندی یازغان مکتوبنڭ خلاصه‌سی اوشبوندن عبارت:

«دوما اعضاسی محترم قتلوغ محمد میرزا تفکیلف جنابلری «وقت» گازیته‌سینڭ ۷٤۸ نچی نومیرنده «افترامی حقیقتمی؟» سوآلیله بر مکتوب یازا. تفکیلف جنابلرینڭ مکتوبینه جواب اولارق اظهار حقیقت اوچون شو مکتوبم ایله «یولدز» گازیته‌سی آرقلی بلدره‌من. ۱۹۱۰ نچی یل ۹ نچی آوگوستده ترکستان ولایتی قارماقچی قشلاغنده بر واقعه بولدی. اوتکان کوز فصلنده ۹ نچی آوگوستده (ص. ح.) نامنده بر کشی (اسمی اداره‌ده محفوظ) زینب اسملی ۱۲ یاشلك بر قز ایله بزنڭ قارماقچیغه کیلدی. شول ساعتدوك مذکور (ص.) نڭ قاشنده‌غی قزنی (ب. بای) نام صارتقه اوچ یوز صومغه صاتوب بر یوز صوم قدرزاداتکه‌نی اوّلدن اوك آلوب کیتکانلگی معلوم بولدی. تاتارلرنڭ بر اشکه قانلری قزوب بر اشنی وجودکه چغارماسقه اجتهادلر ایتوب پریستافکه باردیلر. پریستف بایاغی یکتنڭ پاسپورتن قاراب قزاوزی ایله بر طوغمه قرنداشی ایکانلگی معلوم بولدی. شولای ده پاسپورتنڭ بعض بیرلرنده یکتنڭ اوز قولی ایله‌می یا باشقه برونڭ قلمی ایله‌می، اوزگه‌رتلگان بیرلری بولدیغی اوچون، یکت ایله قزنڭ پاسپورطلری بوینچه اوز بیرنده‌گی حاکمندن صوراب جواب آلغانچی، قز ایله یکتنی آریستاوات ایتو لازم بولدی. لکن قارماقچی کچکنه بیر بولدقندن آریستنی دوم یوق. شول سببدن بونلرنی بر کشیگه پاروکه‌گه بیررگه تییشلی بولدی. تاتارلر اوز آرا مصاحتله شوب یکت ایله قزنی میرسیاف آطلاسفقه پاروکه‌گه بیردیلر. بونلرنڭ پاسپورتلرنده خوالین اویه‌زی دیب یازلسه‌ده محل اقامتلری «اویل» بولدقندن اویلنڭ امامی ملا محمدجان طانغاتارفقه اوبشتؤ اخطیازوب واقعه‌دن سوآل قیلدیلر. طانغاتارف جنابلرینڭ بیانندن (ص.) نیچه یللردن بیرلی بوندی اش ایله مشغول بولغان، بویل باشقه کشینڭ قزی قولینه توشمه‌گاچ آخرنده اوزینڭ بر طوغمه قرنداشن آلوب کیته‌رگه مجبور بولغان ایکان. محمدجان حضرت مذکور قزنڭ طوتاسی زینب بانونی قارماقچیغه ییبه‌ردی. بزده زینبنی طوتاسینه طابشرب قایتارب ییبه‌ردك. یوز صوم زادانکه بیرگان صارت محروم بولوب قالدی.» خجنددن یازوچی طاش بولاد افندی مکتوبنده اوشبو توبه‌نده‌گی سوزلرنی یازا:

«کوبدن توگل قزان اویه‌زندن قزانده اقامت قیلغان م اسملی بر قارچق ترکستان طرفینه کیلوب خجند شهرنده بر ماموق زاؤودینه توشکان. آنده نوغایلر بار ایکان. اول قارچق «مین بر قز آلوب کیلدم» دیب بر نیچه کشیلرگه معلوم قیلغان. اول قزغه بر نیچه خریدارلرده طابلقان. قزنی بر صارتقه یوز اوتوز صومغه صاتمقچی بولغان. اش تمام جایغه صالغاندن صوڭ قز قورقوودن اوزینڭ قز توگل ایدکن اعلان قیلغان. صوڭره نوغایلر سیزوب تیکشرب قاراسه‌لر، قز قزاندن ایرندن قاچوب کیلگان بر خاتون بولوب چقغان. یاننده پاسپورتی ده بولماغان. صوڭره «سین آدم اوغریسی ایکانسڭ» دیب قارچقنی بیك قساباشلاغانلر. قارچق قزنی قالدرب خجنددن تاشکندگه قاچوب کیتکان. بو قارچق بو طرفلرغه یل صاین کیلوب بر ایکی صارتنی قز ایله آلداب کیته ایکان. بو دفعه‌سنده نوغایلر ایرك بیرمه‌گانلر».

تفکیلوف جنابلرینڭ مکتوبی درج ایدلگان ۷٤۸ نچی نومیر «وقت» گازیته‌سینڭ اوزنده اوك، اورینبورغ خبرلری آراسنده:

«قراچی سعدی احمامیتف نڭ پالیتسه‌غه بیانینه کوره: آنڭ عائشه نادرشینا نام طوتاسی ۱۵ یاشلك میگلی جمال نام قزنی نامعلوم بخارا صارتینه ۷۰ صومغه صاتوب ییبه‌رگان» دیگان خبر بار.

شولوق نومیرده اداره‌دن جوابلر قسمنده «کوزنیتسکی اویه‌زی ب. قریه‌سینڭ برملانڭ یاش قزلرنی صاتو ایله معشیتن توزه‌تدیگی خصوصنده‌غی مکتوبکه اشانماددیغمزدن باصمادق» دیگان سوز بار.

کوز آلدنده شوندی فاکتلر بولوب طورغان وقتده «افترامی، یاخود حقیقتمی؟» دیب طورغه‌ده اورن یوق. بز اول سوآللرگه قارشی «هیچ شکسز حقیقتلر!» دیب جواب بیره‌مز. بونلرنڭ حقیقتلگنده شك یوق. لکن بوقبیح اشلرنی بترو اوچون نیندی چاره‌لر طابا آلامزده، نیندی تدبیرلر قیلا آلامز. اگرده قز صاتوچیلر اوّلگی زمانده کنیزه‌کلر صاتقان شیکللی مال ایتوب صاتسه‌لر بونلرنی منع ایتو بیك آسات بولور ایدی. لکن حیله‌کار صاتوچیلر آلای ایتمیلر، گویه قزنی شریعت بوینچه کییه‌وگه بیرگان توسلی بولوب قلنوب کوز بوییلر. شول سببدن آنلرنڭ اکثری تییشلی جزالرن آلمیچه قالالر.

یاڭا اثرلر

«دیوان»، «ادبیات» هم «جوانچ» صاحبی عبدالله افندی توقایفنڭ صوڭغی شعرلری جییلوب، «کوڭل جیمشلری» اسمی ایله میدانغه چقدی. بربر آرطلی آقغان مجموعه‌لری اوچینه طاغی برسی یالغاندی.

باشقه مجموعه‌لرنده بولغان کبك، مونسنده‌ده شاعرمز تورلی موضوع و تورلی مطلبنی قولغه آلغان، اوز روحینڭ تورلی هم آیرلی کورنشلرن تصویر ایتکان. مونده قایغی‌ده، کوینچ ده اضطراب ده بار؛ اوین کولکی ده یوق توگل؛ هجولرگه‌ده اورون بیرلگان؛ دخی بر جهتی اوّلده بر عادی هم طوپاسراق انعکاس ایدیله طورغان ایمان واعتقادحسی شاعرنڭ بو اثرنده علوی بر روشده میدانغه چقغان. بوگا «معراج» آچیق شهادت ایته. بو موضوعلر و بو مطلبلرنڭ هیچ برسی عبدالله افندی اوچون یاڭا و باشلانغچ توگل — بولارنڭ اورلغی، توسی اولگی مجموعه‌لرده‌ده طولوب یاتا. اول میدانغه چقغاندنبیرلی قایغره‌ده، جلیده، کوله‌ده، سوگه‌ده هم وعظلیده.

اول ئه‌لله قاچانوق: بتدم مین، یه‌ش مالای، بتدم عمرگه

ایسکی‌شان، اسمی‌قان قایتماس عمرده..

مضموننده سوزلرنی کوب سویله‌دی، کوب یازدی. آنڭ «کوڭل» ی هم «شبهه و تردد» لری کوبدن بیرلی میدانده‌لر. «وقت عجزی» ده کوز آلدنده. شونڭ اوچونده مین بو مجموعه‌نڭ مقدمه‌سنده‌گی «برنیچه سوز» نی حقسز کررم. بو مقدمه کیره‌کسز ایدی. آندن گناه ایسی چغوب طوره. ناشرتله‌سه‌ده، شاعر افندی مونی اوزی کرتدرمه‌و تییش ایدی.

عبدالله افندی طبیعت بله‌ن بیك دوست توگل؛ آنڭ جمالی عموما شاعرلر اوچون «مقدس ذکر هم ورد» بولسه‌ده، توقایفقه عائد مجموعه‌لرده بز بوذکرنی برده اوچراتمی، شوڭا کوره آنڭ حقنده «جمال ونفاست بله‌ن مناسبتی یوق» دیب‌نق اشانورغه یاقن ایدك. «کوڭل جیمشلرنده» ایسه بو حقده بر یاڭالق بار. شاعرمز، شاعرلرنڭ «مقدس ذکری» بولغان جمال طبیعتنی‌ده بر آز صایراب قویغان:

غالبانه یاقتروب، ئه‌کرنگنه آل طاڭ آتا؛
موڭله‌نوب، حسرتله‌نوب، یالقاوغنه آق
آی باتا....

— الخ —

طاغی شونی ئه‌یتورگه: عبدالله افندی حاضر اوز حسیاتن اولگیلردن آرطق طولیراق، کیڅره‌ك هم آچیغراق ئه‌یتوب جیتکزه آلا؛ هم بونده‌غی تعبیرلر، افده‌لر بالنسبه شعری وجانلیلر.

تل حقنده ایسه بیك ماقطاب بولمی. بز شاعرمزنڭ «بالالر کوڭلی» هم «جوانچ» تلندن بیك کوب یراقلاشوونه تأسف ایتمی ممکن توگل.

عرب، فارسی سوزلرندن چت تعبیرلردن آرچلوی مطلوب ایدی. تله‌نگان معنی‌نی بیك آچق چغارغان شوذکری ایله سوزمنی بتره‌م:

ای مقدس، موڭلی سازم! اوینادڭ، سین، نیك بیك آز؟

سین صنالڭ، مین سونه‌من — آیریلابز آخریسی.

حاضرگه جیته‌ر. عبدی.

خارجی خبرلر

قتای — عسکری وبحری اشلرنی اصلاح

قیلورغه طرشو حقنده قتای ایمپیراطورینڭ مانیفیست چغارغانلغی گازیته‌مزنڭ اوتکان نومیرلرندن برسنده یازلغان ایدی. اوشبو مانیفیست قتایلرغه بیك زور تأثیر ایتکان. تورلی یرده قتایلڭ تجاری جمعیتلری فلوط اوچون، خیلی کوب اعانه بیره باشلاغانلر. بوندن الك وفات بولغان قتای ایمپیراطورینڭ طول خاتونی کوآنغ-سو اوز صوماسندن فلوط فائده‌سینه ۲۳ میلیون صوم اعانه قیلغان. کچکنه ایمپیراطورنڭ آناسی شورای عالیگه سرای مصارفلرن کیمتورگه وقالغان آقچه‌لرنی فلوط اوچون بیرورگه قوشقان. پیکین شهرنده طوروچی آفیسه‌لر عسکری اشلرنی اویره‌نورگه چیت مملکتلرگه بارورغه تله‌گانلکلرن اعلام قیلوب، عسکریه وزیرینه مراجعت ایتکانلر.

بو کونلرده قتای حکومتینڭ آیگون هم ساخالین شهرلرنده تله‌گان قتایلرغه صوغش قوراللری کیتروب اوله‌شدرگانلگی اقصای شرق گازیته‌لرنده کورندی.

◆◆

اوتکان سنه قتایده بیك قوّتلی طاشولر بولوسببلی ییرده ایگنلرنڭ هلاك بولغانلغی یازلغان ایدی. حاضرگی کونده قتاینڭ بعض ییرنده آچلقلر باشلانغان. ٤۰۰ مڭ قدر کشینڭ آچ قالغانلقلری حقنده پیکین حکومتینه خبر آلنغان ایکان. شول سببدن حکومت آندی ییرلرگه آشلقلر ییبه‌ره باشلاغان. تیمر یوللر آچاق بولغان ییرلرگه آشلقنی اوچسز بها ایله طاشورغه رضالق کورسه‌تکانلر.

آلبانیه فتنه‌لری. — آلبانیه‌ده چووالولر همان دوام ایته. بو کونلرده اشقودره‌دن طوزغه بارورغه چققان عسکرلرگه آرناودلر یاشرنوب طورغان ییرلرندن چغوب، کینه‌تلدن هجوم ایتکانلر. بر نیچه ساعت صوغشقاندن صوڭره فتنه‌چیلر کیری چیگنورگه مجبور بولغانلر. ترکلردن ۱۰۰ کشی ئوترلگان. عاصیلردن کوبمی کشی تلف بولغانلغی حاضرگه معلوم توگل. بو آراده طوز شهری یاننده ینه‌دن بیك قوّتلی محاربه‌لر بولاچغن یازالر. عاصیلرنڭ بعض فرقه‌لری آلبانیه‌غه بوتونله‌ی آفتانومیه بیرلگانچی قوراللرن طاشلاماسقه قرار بیرگانلر.

استانبول گازیته‌لرینڭ یازولرینه قاراغانده اوتکان سنه آلبانیه‌ده فتنه‌لر چغاروب، چورناگوریه‌غه قاچقان عیسی بولیتیناس اوزینڭ ۹۵ ایبده‌شی ایله برگه ترکیه‌گه قایتوب، اطاعت قیلاچغی حقنده باب عالیگه مکتوب ییبه‌رگان. مکتوبنده اوزینه هم ایبده‌شلرینه عفو عمومی بیرلسه، ترکیه عسکری آراسینه کروب آلبانیه عاصیلری ایله صوغشاچغن هم چورناگوریه حکومتینڭ عاصیلرغه یاردم ایتکانلگی حقنده‌غی سرلرن آچاچغن اعلام قیلغان ایمش. لکن چیت مملکت گازیته‌لری عیسی بولیتیناس نڭ صداقتینه اشانوب یته آلمیلر.

هواده اوچو. — هواده اوچوچیلردن پییرپر ییر اسملی آدم بو کونلرده آیروپلان ایله آنگلیه‌نڭ پایتختی لوندون شهرندن لامانش دیڅزی آرقلی اوچوب چغوب، پاریژ شهرینه صاو، سلامت کیلوب ییتکان.

روسیه و ترکیه — بو وقتقه قدر روسیه و ترکیه حکومتلرینڭ دوست طورغانلقلری گازیته اوقوچیلرغه معلومدر. لکن ترکلر آراسنده روسیه‌گه دشمانلری ده یوق توگل ایکان. بو کونلرده استانبولده چغا طورغان «تصویر افکار» گازیته‌سی روسیه و ترکیه حقنده بیك شدتلی مقاله یازغان. مقاله‌سنده ترکیه‌نی روسیه ایله صوغشورغه دیمه‌گان هم روسیه ایله دوست طورورغه تله‌گانلگی اوچون، ترکیه حکومتن‌ده انتقاد قیلغان. شول اوق مقاله‌ده پادشاه حضرتلری حقنده بعض سوزلر یازلغان ایکان. اوشبو سببدن روسیه‌نڭ استانبولده‌غی سفیری چاریکوف جنابلری بو طوغریده شکایت ایتوب، استانبولنڭ عسکری محکمه‌سینه مراجعت ایتکان. محکمه‌ده پادشاه حضرتلرن حقارت قیلوب یازغانلغی ثابت بولغانلقدن، «تصویر افکار» گازیته‌سی طوقتاتلغان.

«قواعد فقهیه» حقنده.

مارت ۲۷ ده نشر قیلنمش ۱٦۲ نچی عدد یولدز جریده‌سنده «قواعد فقهیه» حقنده داملا کشاف افندی ترجمانی حضرتلرینڭ فکرلرینی ملاحظه‌لرینی اوقودم.

رقم ترتیبیله یازلمش اوملاحظه‌لرڭ اکثرینه بن اوزم‌ده اشتراك ایدرم: قاعده‌لرده تکرار وار؛ جزئی برمناسبتله بیان قیلنمش زیاده‌لرده وار، اثباتی ایچون برهان، یاخود ایضاحی ایچون بیان سرد قیلنمامش قاعده‌لرده مسئله‌لرده وار. هرحالده «قواعد فقهیه» ده ترتیب جهتیله، بیان جهتیله، قلم جهتیله قصور آزدگل، بایتاق. بن بوندن غافل دگل ایدم. کتابی طبع ایتدرر ایکان، اوقصورلر بڭا معلوم ایدی. لکن اوقصورلر قاعده‌لرڭ روحنه عائد دگل، بلکه کتابڭ ترتیبنه، یاخود اڭ درستی، بنم اوزمه عائد قصورلر ایدی. بن بونی قواعد فقهیه طیشنده یازمش ایدم.

اوقصورلردن نجات چاره‌لرینی بولامادم. بوڭا کوره، التزام ایتدم. زیرا بنم مساهله‌مدن دگل ایدی. بلکه هرفعلڭ کمالنده الڭموم رکن زماندر. طوپلانمش قاعده‌لرڭ ترتیبنه‌ده آیروچه برزمان صرف قیلنمش اولسه ایدی، احتمال، کتابڭ ترتیبی‌ده، بیانی‌ده برقدر گوزه‌ل اولور ایدی. تکرار کبی شیلر، مقصددن طیش فائده‌سی یوق سوزلر احتمال بولنماز ایدی.

شوجهتله اولان قصورلر حقنده داملا کشاف حضرتڭ ملاحظه‌لرینی بن تمامیله یاخود دها زیاده‌سیله قبول ایدرم. لکن قاعده‌لرڭ اوزلرینه، ثبوتلرینه فقیهلر طرفندن مقبولیتلرینه عائد خصوصده بن اوملاحظه‌لره اشتراك ایده‌م.

داملا کشاف حضرت بڭا برقدر غریب سوآل توجیه ایتمش: «موسی افندی اوقاعده‌لری شریعت قاعده‌لری اولمق اوزره‌می تقدیم ایته؟ یاخود شریعت اسلامیه اعتباره آلنمایوب، یالڭز هیئت اجتماعیه مصلحت‌لرینه خدمت ایده بیلور قاعده‌لر اولمق اوزره‌می؟ اولگی شق اختیار قیلنور ایسه، اوقت ۱۸۰ قاعده‌لرڭ ادله شرعیه‌لری نیچون بیان قیلنمامش؟ ایکنچی شق اختیار قیلنور ایسه، حقوق عالملرینڭ سوزلریله فکرلریله نیچون استشهاد قیلنمامش؟ دلیلی یاشاهدی یوق قاعده‌لرینه روسیه عالملرینی دعوتی استغراب قیلنور حاللردندر؛» دیمش.

اولگی ملاحظه‌ده ایکی باغانده سرد قیلنمش اعتراضڭ تمامی شودر.

بن شو اعتراضی غریب دیدم: زیرا قواعد فقهیه جلدینه، هم‌ده مقدمه یولنده یازلمش آلتی صحیفه‌سنه داملا کشاف حضرت نظر ایتمش اولسه ایدی، تردید طریقیله اعتراض ایتمش اولماز ایدی.

قواعد فقهیه جلدنده «اڭ معتمد منبعلردن آلنمش اڭ معتمد قواعد اسلامیه‌در» دیدم. شویله اولمق صفتیله روسیه علماسنه عرض ایتدم.

شوکت بڭ ۲ نچی صحیفه‌سی اخیرنده «آیتلردن حدیثلردن فروع فقهیه‌یی استنباط ایتمش. فقهای کرام قرآن کریمیله سنت نبویه‌دن قواعد فقهیه‌یی استنباط ایتمشلر» دیدم. صوڭره دلیل معناسنده اولان اون دورت اصول کلیه‌یی بیان قیلوب، شریعت اسلامیه‌ده کلیات فقهیه اهمیتلرینی برقدر سویله‌دم. نشر قیلنه‌جق همه قاعده‌لری شریعت اسلامیه قاعده‌سی اولمق اوزره نشر ایتدم. هرصحیفه‌ده دگل ایسه‌ده، بایتاق صحیفه‌لرده «شو قاعده شریعت اسلامیه‌ده معتبردر» کبی سوزلری همان تکرار ایدر ایدم.

قاعده‌لرڭ دلیللرینی بیان ایتمه‌مك مسئله‌سنه کلور ایسه‌ك، امام ابوزید الدبوسی حضرتلرینڭ تأسیس النظرنده، امام کرخی حضرتلرینڭ «الاصول» نده، امام ابن نجیم حضرتلرینڭ «الاشباه والنظائر»نده بیان قیلنمش یوزقرق قدر قاعده‌لرڭ دلیللری بنم «قواعد فقهیه» مده دها گوزه‌ل بیان قیلنمش دگلمی؟ شواوچ کتاب کبی کتابلرده بلا دلیل بیان قیلنمش قاعده‌لر حنفیلر طرفندن قبول قیلنوب بتمش ایسه، روسیه مسلمانلری ایچون تألیف قیلنمش «قواعد فقهیه» ده دلیللرینی بیان ایتمیه حاجت قالمش اولورمی؟ متعدد یرلرده منبعلری مأخذلری بیان قیلندقدن صوڭ، فقهای کرام طرفندن مقبولیتلری بیان قیلنمش اولمازمی؟

بوڭا ماعدا طوپلانمش قاعده‌لر یافقه یا اصول فقه کتابلرینڭ اڭ معتمدلرندن، اصول فخرالاسلام، اصول ابن همام، الموافقات، الفروق کبی اسلامیت عالمنده اڭ برنچی کتابلردن آلنمش اولمق جهتیله، داملا کشاف اولگی اعتراضلرینه هدف اولابیلمك خوفندن قوتولمش اولور، حقوق عالملرینڭ شهادتلرینه احتیاج دونلگندن‌ده یوقاری قالور.

بن اوز سوزلرمی یازار ایکن، دیگرلرڭ شهادتلرینه محتاج اولابیلورم، لکن شریعت اسلامیه قاعده‌لرینی احترام قلمیله تألیف ایدر ایکن، حقوق عالملرینڭ سوزلریله استشهاد ایتمك درکه سنه تنزل ایده‌مم.

فرا نسيه - بو كونلرده فرانسيه‌ده بغداد تيمر يولی حقنده‌غی ياشرن سرلرنی چيت دولتلردن برسينه آچوده متهم بولوب، خارجيه وزارتنده ڤيس كونسول بولوب طوروچی روئه ايله آنگليه گازيته‌چيلرندن ميمون نك هم‌سركاتبينك قوله آلنغانلقلری گازيته‌لرده يازلغان ايدی. تفتيش صوكنده آنلرنك بايتاق زماندن بيرلی ياشرن كاغذلرنی فاش ايتو ايله شغللنگانلكلری معلوم بولغان. بوندن مقدم پوتسدام شهرنده پادشاهمز حضرتلری ايله ايمپيراطور ڤيلهلم كورشكان وقتده روسيه وگيرمانيه آراسنده ياصالغان معاهده‌نك آنگليه گازيته‌لرنده يازلوب چققانلغی خبر ايتلگان ايدی. آنی ده روئه واسطه‌سی ايله ميمون نشر قيلغان بولغان. حاضرده آنلر اوچسی ده دولتكه خيانت ايتوده متهم بولوب حكمگه بيرلگانلر.

روسيه وقتای - روسيه هم قتای حكومتلری آراسنده نزاع همان حل قيلنوب بتكانی يوق. قتايلر آراسنده‌ده روسيه‌گه دشمانلق كوندن كون آرتمقده ايكان. چيت مملكت گازيته‌لرينك يازولرندن قتاينك بيك تيزلك ايله صوغشقه حاضرله‌نگانلگی آڭلاشلا. بو كونلرده قتايغه چيت مملكتدن طوبلر ايله بيك كوب ملطق هم پوله‌لر كيترلگان. قتای حكومتی شانخای شهرنده‌گی پوصتاو فابريگينه عسكر اوچون، كييملر حاضرله‌رگه بيك كوب زاكاز بيرگان. قتاينك عسكريه وزيری اينچانغ عسكری اشلرنی اصلاح قيلورغه بيك اجتهاد ايته باشلاغان وبوطوغريده مذاكره ايته‌را اوچون، قتاينك تورلی ييرنده‌گی ڤيس كارولرنی هم عسكر باشلقلرن پيكين شهرينه چاقرغان. شول اوق وزير روسيه وقتای اختلافی حقنده سويله‌گان نطقنده روسيه ايله صوغش باشلاغان تقديرده قتای عسكرينك اوچ ييردن بريولی صوغشورغه قادر بولاچغن اعلام قيلغان. - «روسيه‌نك كونسواخانه‌لر آچارغه صوراوی صوغشورلق مسئله بولماسه‌ده، ايكی آراده‌غی صوغش قتاينك قوتن ياوروپاغه كورسه‌تور ايدی هم بوندن صوك ياوروپاليلر قتايدن يير آلورغه جرأت ايته آلماسلر ايدی» ديگان.

بو كونلرده زابايكال تيمر يولی يانندن پلانلر توشروب يورگان وقتده بيش قتای اشپيونی قولغه آلنغان ايكان. تفتيش صوكنده آنلرنك برسی گينيرال، برسی آفيسه‌ر هم اوچسی قتای صالداتلری بولوب چققانلر.

قتای.

قتايده اورمچی شهرينه چيندن (وه‌ن) اسملی كشی (شونفو) ايتوب يعنی والی ايتوب تعيين قيلنغان ايكان. برآی قدر لوازمينه كيلميچی اوتكارگان. شهرده مأمورلر ياكا باشلقلرن بيك كوتكانلر. محل اقامتندن تيليگرام ايله‌ده باشكانلر. شونفو همان يوق‌ده، يوق.

حالبوكه اول برآی مقدم اورمچيغه (فانتای) بولوب، يعنی نامعلوم قيافت ايله عادی كشی بولوب كيلگان ايمش. هر اداره ومحكمه‌گه باروب براش ايله عرضحال بيرگان بولوب هراشنی تيكشروب يورمكده ايمش.

◆◆

جونغاريه‌ده اورمچی وكوره شهرلرنده شاكخوی (شهر دوماسی) آچلمش.

قتای قديملرندن بوياكاشنی ياراتماوچيلرده كوب ايمش. نی قدر قاتی نظاملر ايله منع قيلنسه‌ده، قتای ياشلرن چچ كيسوب ياڤروپاچه كيينودن طيبا آلماغانلر. حاضرده شهرخلقينك اوچدن بری طملرن كيسوب زمانچه كيينوب بتكان ايمش.

داخلی خبرلر

صالدات آلو - دولت دوماسينك ۳۰ نچی مارتده ياپق مجلسنده ۱۹۱۱ نچی يل آلناچق عسكرنك حسابی حقنده‌غی لائحه قارالوب قبول ايتلدی. لائحه بوينچه بويل قوريده هم ديڭزده خدمت ايتو اوچون ۴۵۵۰۰۰ كشی آلنورغه تييشلی. اوّلگی يللرغه قاراغانده ۱۵۳۰ كشی كيم آلناچقدر.

بولائحه قارالغانده اينار وديسلر آراسنده عسكری خدمتكه يارماوچيلرنك كوبلگن كورسه‌ته طورغان بيك قزق صيفرلر بيان ايتلدی.

زاميسلاڤسكی نك سويله‌وينه قاراغانده اوتكان يل بارسی صالداتقه آلنورغه تييشلی كشيلر ۲۰،۳۵۲ طولماغان. يعنی شول قدر بوزوق چققان. بوزوقلرنك ايك كوبی يهوديلرگه توشه. آنلر آراسنده ۱۱،۲۳۹ كشی طولماغان. يهوديلردن بارسی ۱۸،۹۹۷ كشی آلنغان. شونلرنی چاغشدروب قاراغانده بيك زور پروتسينت حاصل يولا.

مسلمانلردن ۱۲،۹٤۳ كشی آلنغان، اما ۱۰۱۹٦ كشی ييتمه‌گان. ييتمه‌گانلری آلنغانلرنك يوزدن اونسن تشكيل ايته‌در.

ڤيليكاروس، بيلاروس مالاروسلردن بارسی ۳۲۵،۷۳۳ كشی آلنوب، فقط ۱٤٤۱ كشی گنه طولمی قالغان. زاميسلاڤسكی شوشی صيفرلرغه بناءً، يهوديلرنك عسكری خدمتدن قاچولرن استدلال قيلا.

اوڭلردن ايكنچی ماركف يهوديلرنك عسكری خدمتدن قاچولرينه شادلانورغه‌غنه كيره‌كدی. هم يهوديلرنی بتونله‌ی عسكرلر آراسنده طوتماسقه، آنلرنی چغاروب بترورگه عسكريه وزارتينه كيڭاش بيره.

هروقتده‌غی شيكللی عسكر آلو حقنده‌غی نظام لائحه‌سی قارالغان ۳۰ نچی مارت مجلسنده بيك قوتلی مباحثه‌لر بولدی.

پورت آرتور - سيناتور گليشچينسكی نك تفتيشی آرقاسنده، پورت آرتور كرپوستن اشله‌گان وقتده بيك كوب خيانتلر اشله‌نگانلگی معلوم بولدی. بونده‌غی خيانتلرنی تفتيش قيلواشی روس ياپون صوغشندن صوڭ اوق باشلانغان ايدی. گرچه بواشنی باشده طوقتاتوب قالورغه اويلاسه‌لرده، برنيچه اينژينيرنك اوتنووی بوينچه تفتيش دوام ايتدی. بواينژينيرلر خيانتكه قاتشوده متهم بولغانلقدن، اوزلرينك چيستالقلرن كورسه‌تو اوچون تفتيشنی دوام ايتدرونی اوتنگانلر ايدی. بونلرنك اوتنولری قبول ايتلوب، عسكريه وزيرينك قوشووی بوينچه مخصوص بر تفتيش كاميسيه‌سی ياصالدی. هم شول كاميسيه بيك كوب خيانتلرنی ازله‌ب طابدی. بواشده‌گی شاهدلردن برسی، سابق پورت آرتور قهرمانی گينيرال كاندراتينكونك خاتونی.

سيناتور گليشچينسكی شول كاميسيه باشلاغان تفتيشنی دوام ايتدردی. بو خيانتقه باشلاب قاطشقان كشيلر گينيرال بازيليڤسكی، گينيرال گريگورينكو، پالكوڤنيك كريستينسكی، كاپيتان راديونف وباشقه‌لر.

بويل اچنده تفتيش تمام ايتلوب معيوبلر حكمگه بيرله‌چكلر.

آريستانتلر - روسيه‌ده آريستانتلرنی تورلی اشلرگه قوشا باشلاديلر. حتی صوڭغی وقتلرده بعض گوبيرنالرده تورلی قوراللر ايله آريستانتلرنی يير اشينه‌ده چغارا باشلاديلر.

حاضر آمور تيمر يولن اشله‌رگه اشچيلر ييتمه‌گانلكدن، شول يولنی اشله‌رگه ۵ مڭ آريستانت ييبه‌رله‌چكدر. ييبه‌رله طورغان كشيلر البته اوزاغراق مدتكه محكوم بولغان كشيلر.

بو آريستانتلر آريول، اسمولينسكی، موسكوا، ڤولوگدا، ڤلاديمير، پينزه، صامار، طومسكی، ايركوتسكی وچيتا شهرلرندن ييبه‌رله‌چكدر.

اورتا مكتبلر - دوماده ۳ نچی مارتده، اورتامكتبلرنی اصلاح حقنده ۱٦۰ ديپوتات طرفندن كرتلگان نظام فرضی قارالدی.

برنظام فرضی نك بياننامه‌سنده ئه‌يتلگينه كوره، اورتا مكتبلرنی اصلاح ايتو كوبدن لازم بولسه‌ده، معارف وزارتی بو حقده بيك ئه‌كرن اشليدر.

استاتيستيكه‌گه قاراغانده روسيه‌ده ۱٤۰۰ مڭ كشيگه هم ۱۵۰،۱۰۰ مربع چاقرمغه بر اورتامكتب طوغری كيله. هم ۲۳٤ ايركشيگه بر اوقوچی يكت، ۳۱۹ خاتونغه بر اوقوچی قز طوغری كيله.

الكده فون كاوفمان معارف وزيری بولوب طورغانده، خصوصی روشده اورتا مكتب آچو بيك اعتبارغه كرگان ايدی. آنك بر يلده سيكز آی اداره‌سی وقتنده ۱۵٦٦ اورتامكتب آچلدی. بوقدر مكتب معارف وزارتينك ۱۰۰ يل اچنده آچقان مكتبلرينك يوزدن ٤۵ ن تشكيل ايته‌در.

حاضرگی اورتا مكتبلر هه‌مه‌سی سيكزه‌ر صنفلی بولغانلقدن، هه‌مه خلق اوچون اوڭای توگل، شونك اوچون نظام فرضده دورته‌ر صنفلی اورتامكتبلر آچونك تييشلكی بيان ايتلگان.

اطراف خبرلری

سيڤاستوپولده تاتارچه تياتر ۲۷ نچی مارتده سيڤاستوپول ياشلری يه‌وريسكی اشكولا زالنده سيڤاستوپولده برنچی مرتبه اولارق جمعيت خيريه فائده‌سينه تاتارچه تياتر اويناغانلر. «آدم وحوا» هم «بن اولدم» پييسالر تماشاغه قويلغان. تياتردن ۵٤۱ صوم ۷۳ تين آقچه حاصل بولغان مصارفدن آرتوب قالغان ٤۱۵ صوم ۳۱ تين آقچه سيڤاستوپول جمعيت خيريه‌سينه طابشرلغان.

اعانه. قزان اويه‌زی يوغاری قورصا آولينك امامی عارف حضرت اورازگيلديف جنابلرينك اجتهادی ايله مذكور قريه‌نك خلقندن ييدی‌صو ولايتنده زلزله‌دن ضرر كورگان كشيلر فائده‌سينه ۲۰ صوم ٤۰ تين اعانه جييلغان. مذكور اعانه اوفاغه مفتی حضرت اسمينه كوندرلگان.

تورلی خبرلر.

طوم ياشلری ادبيات كيچه‌سی ياصارغه حاضرله‌نه‌لر ايكان. اوّل بر پرده‌لك «برنچی تياتر» نام كولكی اوينالوب، صوڭره شعرلر، جرلر اوقلاچقدر.

سيناتور نيدگارت نك تفتيشی سببلی، كييف وپيتربورغده كوب كشيلر حكمگه بيرلديلر. بو كونلرده‌گنه پيتربورغ شهر اوپراڤاسينك اعضاسی بولغان گينيرال ميدڤيدف حكمگه بيرلدی، اوپراڤا اعضاسی بولوب طورغانده بعض خيانتلری بولغان ايكان.

بخارا اميری مكتبلر اينسپيكتوری لوازمی ياصاغان. يارلی مكتبلر هم عسكر اوچون آقچه تعيين ايتلگان. عسكريلر آراسنده‌غی قارتلر ايله بيك يه‌شلر چغارلغانلر.

كافكازده‌غی سليم‌خان شيكللی، لودزده دژونيڤسكی نام برطالاوچی چقدی. برده طوتا آلميلر. لودز فابريكانتلری بونی طوتقان كشيگه اوز آرالرندن جييوب ۵ مڭ صوم هديه بيره‌چكلر.

ريگاده موركوڤسكی نام فقيرگنه بركشی لوندنده وفات بولغان بربايغه قرداشلگنی دعوا قيلادر. اگر قرداشلگی ثابت بولسه ۵۰ ميليون صوم ميراث آلاچق.

۲٦ نچی مارتده آستراخاندن ساريتسينگه «روس» شركتی پاراخودلری يوری باشلاغان.

سيڤاستوپولده ۸ يلدن بيرلی اشله‌نمكده اولان «ايوآنن زلاتااوست» هم «ييڤستافی» اسملی برانينوسلر اشله‌نوب بتكانلر.

پيتربورغده خاليرغه اوخشاشلی آوروايله آورغان بر كشينی شفاخانه‌گه كيترگانلر. ديمك بويلده پيتربورغده خالير باشلانووی احتمال.

هراده اوچوچی قزانلی ڤاسيليف نك ٦ نچی مايده هراده اوچوا اوچون اوربنبورغه كيله‌چگی «وقت» گازيته‌سنده كورندی.

قزان خبرلری

محكمه زالندن - اوتكان سنه ۱۱ نچی آپريلده مالمژ اويه‌زی طاقصوبای آولنده امام بولوب طوروچی شفيع الله صفی اللين اورامده آول استاراستاسی سميع الله‌نی اوچراتوب، بالاسن مكتبده اوقوتقانلغی اوچون، تييش قدر آقچه‌نی صوری باشلاغان. استاراستا آقچه بيرمه‌گانلكدن، ملا آچولانوب باشينه برنيچه مرتبه طاياق بله صوققان. اوشبو سببدن آول استاراستاسی «مينی اورامده طوتوب قينادی» ديب محكمه‌گه مراجعت ايتكان ايكان. آكروژنی محكمه صفی اللين‌نی عيبلی طاوب، ايكی آيغه چاستقه ياوب قويارغه قرار بيرگان. لكن صفی اللين محكمه‌نك قرارندن راضی بولماغان. - «مين عقلمده كيمچيلك بولغانغه كوره قينارغه مجبور بولدم» ديب پالاتا محكمه‌سينه مراجعت ايتكان واوزينك دعواسينه دليل ايتوب، ۱۹۰۰ نچی يلده عسكر خدمتندن چغارلغانلغی حقنده عسكری طبيبنك شهادتنامه‌سن تقديم ايتكان. اوشبو سببدن بواش ينه‌دن پالاتا محكمه‌سنده قارالدی. محكمه جزانی ييڭله‌يتوب، صفی اللين‌نی ايكی آتناغه حبس قيلورغه قرار بيردی.

ميشچانلر جييلشی - برنچی آپريلده قزان ميشچانلرينك عمومی مجلسلری بولدی. مجلسده كره‌ستيانلرنك آزاد ايتلولرينه ۵۰ يل طولو مناسبتيله پادشاه حضرتلرينه اظهار صداقت قيلوب بيرلگان تيليگرامغه قارشی كيلگان تشكر تيليگرامی اوقولدی. صوڭره ينه‌دن اوچ يلغه ميشچانسكی استاراستا صايلارغه حقی بولغان كشيلر آند ايتدرلديلر. ميشچانلردن دوراندين، حسنف هم سيمينوف نك ميشچانلكدن كره‌ستيانلك صنفينه چغارغه صوراب جواب بيرگان اوتنچنامه‌لری صابرانيه طرفندن قبول ايتلدی.

بعض فقير ميشچانلرگه اوّلگيچه آيغه ۲-۳ صوم ياردم بيرونی دوام ايتدرورگه

زيرا قاعده‌نی تأييد اولماز، بلكه اسلاميتی برقدر تنقيص اولور. بنم اعتقادمده اسلاميتك علويتی بونی اقتضا ايدر.

بن قواعد فقهيه‌ده ايكی يوز برقاعده‌يی رقم ترتيبيله علی حده يازدم. اوقاعده‌لرك هربری معتبر كتابلرده شريعت اسلاميه كليه‌سی اولمق صفتيله بيان قيلنمش قاعده‌در. روسيه علماسنه يالگز اوقاعده‌لری عرض ايتمش ايدم. دليللری يوق ايسه، گناهی بنده دگل، بلكه مذهب تدوين ايتمش فقهای كرامده اولور. كتب فقهيه‌ده وار قدرينی بن نقل ايتدم.

شرح هم ايضاح يولنده يازلمش سوزلرمی دگل، بلكه خالص اوقاعده‌لری عرض ايتدم. «دليلی يوق ايسه‌ده، بنم قاعده‌لرمی البته قبول قيلگز!» دعواسيله دگل ايدی. بلكه «كورگز، نقلمده خطا وار ايسه تنبيه هم اصلاح قيلگز!» رجاسيله ايدی.

عمامه‌گز، هم امامتگز حرمتنه رجا ايدييم، كوسترگز: روسيه علماسنه «دليلی يوق ايسه‌ده، قاعده‌لرمی قبول قيلگز!» معناسنه دلالت قيلا بيلور سوزی بن نره‌ده سويله‌دم، نره‌ده يازدم؟

بنم خاطرمه كلمه‌مش سوزی حقگز يوق ايكن، بڭا اسناد ايتمش سز. روسيه علماسنك سكوتلرينی ده اوچنچی باغاناده گوزل دگل بر وجهله توجيه ايتمش سز. سزك توجيهگز، اگرده صميمی سويله‌مش ايسه‌گز، فقه هم اصول فقه كتابلرندن روسيه علماسنك غفلترينی دعواگزه مبتنيدر. زيرا يوقاريده مذكور كتابلرده طوبلانمش قاعده‌لری «اصلی يوق، دليلی يوق قاعده‌لردر» تهمتيله اعتبارسز براقمق او كتابلرك مندرجاتندن تماميله غفلت ديمكدر.

داملا كشاف حضرتك ايكنچی ملاحظه‌لرينه‌ده بن انتقاد قيمتی ويره‌مه‌يورم.

حقوق علماسی نظرنده اوقدر مهم اعتبار قيلنمش ملك قاعده‌سی، حريت، رقيت مسئله‌لری حضرت نظرنده مناسبتی يوق شيلر كبی اولور ايسه، اويله نظر يالگز حضرتك اوز نظری اولابيلور. بڭا كوره، انسانك حقوق ذاتيه‌سنه عائد قاعده‌لری بيانده اويله شيلرك مناسبتلری واردر.

حضرتك اوز نظرينه سوزم يوق. لكن بنم قلمله يازلمامش سوزی حضرت نه‌دندر بڭا همان اسناد ايتمش. حيوانلره نسبتله انسانك مزيتلرينی اثبات ايچون بن دليللر يازمادم. خلقت آدم مسئله‌سنده داروين فكرينه دائر برسوز ذكر ايتمه‌دم.

درست، فراش اختصاص فراش شيوعدن البته صوك حادث اولمشدر ديدم. قرآن كريمك اوچ آيت كريمه‌سيله شوسوزی تأييد ايتدم. لكن بوآراده داروينلق رائحه‌سی يوق. فراش مسئله‌سيله خلقت مسئله‌سنده بر پاره‌لك مناسبت يوقدر.

داملا كشاف حضرتك ۳ نچی ملاحظه‌سی‌ده حضرتلك قلمنه اوقدر مناسب اولماسه كيره‌ك، زيرا «بينه - مدعی وظيفه‌سی. يمين - منكرك وظيفه‌سيدر.» قاعده‌سنده كتب فقهيه‌ده سرد قيلنمش غايت اوزون بيانلردن، بيوك اختلافلردن، - «جزا - مشروعدر.» قاعده‌سنده قانون جزا كتابلرنده وار غايت دهشتلی اختلافلردن غفلت ايتمش كبی اولور.

هم‌ده حضرت ۱٦٤ - ۱٦۵ قاعده‌لری شبهه‌سی وار خلاف مشهور قاعده‌لردر ديمش. بنم نظرمده برقدر عجيب سوز:

شوايكی قاعده اجماع امتله قبول قيلنمش اولگی قاعده فرعلريدر: «هر امر ده مقصد معتبردر.» قاعده‌سی علوم فقهيه‌ده بلا استثنا معتبر، قطعی براصل كليدر. ۷-۸-۹ صحيفه‌لرده دليللری برقدر بيان قيلندی. فقه اسلام دورت ركن اوزرينه بنا قيلنمش. شو اولگی قاعده اودورت ركندن اك برنچيسيدر. شوقدر قطعی براصل كلی فرعلری اشتباهی نصل قبول ايدر؟ اوايكی قاعده‌يی شريعته هم واقعه تطبيق عسيردر سوزندن مرادگز نه‌در؟

«قصد يوقلق» واقعی دگلمی؟ قصد قيلنمامش معنايی واردر ديمك - واقعك خلافی دگلمی؟

بنم فكرمی صورسه‌گز: ملك قاعده‌لری، رقيت مسئله‌لری بيهوده مسئله‌لر دگل، قصد قاعده‌سنه دليل يازمق بيهوده زحمتدر.

داملا كشاف حضرتك ۵ نچی ملاحظه‌سی برقاچ قاعده‌لری مثلا ٤۰ نچی قاعده‌ی ايضاحسز براقمق خصوصيدر.

بن مراجعت ايتدم. كوردم: «عادت معتبردر.» قاعده‌سی اوچ صحيفه‌ده قناعت ويره‌بيلور قدر بيان قيلنمش. دها زياده بيان قيلنمش اولسه ايدی، حضرت اوزی تكرار وار دير ايدی.

«وقت» جريده‌سنك ۷٤٤ نچی عددينی اوقودقدن صوك ملاحظه‌لرينی يازمش داملا كشاف حضرت اوعدده وار اوچ مسئله حقنده فكرلرينی يازمش اولسه ايدی، گوزل اولور ايدی.

مارت ۲۸ ده موسی.

قرار بیرلدی. مجلس آخرنده میشچانسکی صابرانیه‌غه اوچ یلغه استراسته‌لار مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلدی. استراسته‌لقغه صاحبلانورغه باریسی بیش‌کشی رضالق کورسه‌تکان ایدیلر. ١ طارشقه قارشی ١٤ طاوش ایله اوّلگی استراسته‌لار اوباشدن انتخاب ایتلدی.

یاکا گازیته. — ٨ نچی دوماغه صایلانولر یاقنلاشو مناسبتی ایله قزانده ا‌وکتیابرسلار «کازانسکی لیستوک» اسمی ایله یاکا گازیته چغارورغه قرار بیرگانلر هم بونک اوچون اوز آرالرندن آقچه جیغشقانلر. دولت دوماسینک حاضرگی اعضاسی کاره‌کین ده گازیته‌گه اشتراک ایتارگه رضالق کورسه‌تکان.

تیمر یول حقنده. — بیتربورغده یاکا تیمر یوللر حقنده‌غی کامیسیه مجلسنده بولغان وکیللرنک کوبسی شهرگه قایتدیلر. ٥ نچی آپریلده شهر رئیسی بیکیفه‌گه قایتوب بیتمک. بونده بولغان کیشیلرنک سویلوه‌لرینه قاراغانده موسکوا - قزان تیمر یول اداره‌سینک قزانیلرنک مقصودلری وجودکه‌چتوروی امیدلیرلک ایکان. حاضرگی کونده یاکا یولنی قایسی طرفدن صالورغه رخصت بیرو حکومت اختیارنده. ایدل آرقلی تیمر یول کوپری صالنورلسه سنده بولینک قزان آرقلی صالنورلره مساعده بیرلوی احتمال.

شهر دوماسی. — برنچی آپریلده شهر دوماسینک غیرعادی مجلس بولدی. مجلسنک اوّل خالیرغه قارشی طورو چاره‌لرینه کرشو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلدی. حفظ صحت کامیسیه‌سی بیشبالتاده بینزه اورامنده شهر طرفندن خالیر باشقه یوغوشلی مرضلر ایله آورچیلر اوچون، شفاخانه آچو وبونک اوچون ٨٧ ملک صوم آقچه صوراب حکومتکه مراجعت ایتو حقنده لائحه تقدیم ایتکان ایدی. حکومت خالیرغه قارشی طورو اوچون، روسیه‌ده‌گی شهرلرگه وزیمستوالرغه برنیچه میلیون صوم آقچه بیرونی معقول کورگانلکدن، حفظ صحت کامیسیه‌سی مذکور آقچه‌نک بیرلوون امید ایتکان ایدی. بو کونلرده بیتربورغدن قایتقان دیپوتات کاره‌کین حکومتنک خالیرغه قارشی طورورغه آقچه‌نی نی طریقه بیرورگه‌نله گانلگی حقنده گلاسنیلرغه معلومات بیردی — «ئه‌لی زیمستواوشهرلرگه آقچه بیرومسئله‌سی لائحه‌لرده‌گنه یازلغان. لائحه‌لر قبول ایتلگان تقدیرده‌ده حکومت مذکور آقچه‌نک همه‌سن بیرورگه راضی بولمایاچق. اگرده شفاخانه اوچون طوتلاچق ٩٠ ملک صوم قدر مصارفنک یارتیسی شهر آقچه‌سندن طوتلسه، حکومت ٤٥ ملک صوم بیرورگه راضی بولسه بولور. چونکه لائحه‌ده شهر وزیمستوالر طرفندن خالیرغه قارشی طورواشلرینه صرف ایتلگان مقدارده‌گه خزینه‌دن آقچه بیرلمه‌چگی بیان ایتلگان. ایمدی مذکور ٨٧ ملک صوم آقچه‌نک یارتیسی حکومتدن بیرلسه، یارتیسی شهر آقچه‌سندن طوتلورغه کیره‌ک. حال بوکه بونک اوچون شهرنک برتییننده آقچه‌سی یوق. شول سببدن شهرگه پینزه اورامنداغی ایسکی شفاخانه‌نی گنه تعمیر قیلدرورغه تییشلی. اول تقدیرده خزینه‌دن ٢٠-٢٥ ملک صوم آقچه بیرلووی احتمال» دیدی. لکن دوما آنک فکرن قبول ایتمه‌دی. ٨٧ ملک صومنک همه‌سن صوراب، حکومتکه مراجعت ایتارگه قرار بیردی.

مجلسده شهرنک بویل صاتلاچق ٣٦ دیسه‌تینه یارم اورماننی کیسوب آلو شرطی ایله صاتارغه قرار بیرلدی. اورمانلر کامیسیه‌سینک لائحه‌سینه قاراغانده اوشبو اورماندن شهرگه باریسی ١٥٤٤١ صوم ٥٠ تیین قدر واردات کیله‌چک. اوپراۋانک لائحه‌سی بوینچه شهر دوماسی قزان یلغاسی بوینده آغاچ هم اوطنلر قویلا طورغان یرلرگه اجاره‌بهاسن مربع ساژیننه ٤٠ تییندن ٦٠ تیینگه، ٣٥ تییندن ٥٠ تیینگه، ٣٠ تییندن ٤٥ تیینگه هم ٢٥ تییندن ٣٥ تیینگه قدر آرتدرورغه قرار بیردی. مجلس آخرنده ٥٠٠٠ صوم مصارف طوتوب، آرچا قرنده ۋیستافکه بولغان اورنغه باقچه‌یاصاو حقنده‌غی لائحه مذاکره‌گه قویلغان ایدی. مجلس نظام بوینچه تیش قدر اعضا قالماغانلقدن، ایکنچی مجلسده قارالورغه کیچکدرلدی.

میراوای محکمه‌دن — بیشبالتاده کرانی اورامده سیرابایۋا اسملی مارجا یاشرن ره‌وشده مسکرات صاتقانلغی اوچون حکمگه بیرلگان ایکان. ٥ نچی چاستنک میراوای حاکمی سیرابایۋانی ٣٠ صوم اشتراف تولارگه یاکه بر آی حبسخانه‌ده یاتورغه حکم ایتکان.

امتحان. ٣ نچی آپریلگه قدر ٤ کون اچنده فاتحه‌خانم آیطوۋانک قزلر مکتبنده سنوی امتحان اجرا قیلندی. امتحانلار اوچون هر کون برنیچه‌یوز خانملر جییلدیلر. مکتب فائده‌سینه شول کونلرده بیش یوز اون ایکی صوم قدر آقچه جییلدی. بو آقچه‌نک اوچ یوز صومی مرحوم محمدجان علییف زوجه‌سی مرحومه فخرالنساء خانمنک وارثلری طرفندن بیرلگان وقفدر. بریوز صومی مرحوم یوسف آپانایف زوجه‌سی مرحومه بیبی اسما خانمنک وقفینک هر یلده کیله طورغان فائضیدر. بونلردن باشقه طالبه‌لرگه هدیه اوچون کیلوچی خانملردن ٣٢٥ آرشین سیتسه، بریوز قدر یاولق هم تورلی تزین اسبابی جییلدی.

حاضره خانملر بالالرنک معلوماتندن ممنون اولوب طارالدیلر.

حاضره.

تشکر.

فاتحه خانم آیطوۋا ١٣٠ قدر مکتب قزلرن «بوف» منظره‌سینه دعوت ایدوب بلا بدل تماشا قیلدرغان اوچون «بوف» اداره‌سینه تشکر قیلوب یازا.

بالالرغه کورسه‌تواوچون عبرتلی ومعلوماتلی رسملر انتخاب قیلووینه آیروچه تشکر ایته.

جراحتله‌و — ٣ نچی آپریلده کیچکی ساعت ٧ نچیده صاباچی پیریئولکده چاروشین یورطنده بر یهودینک تجلید خانه‌سنده اشله‌وچی خدمتکارلردن عمادالدین سعدالدینف ایله کتاب توبله‌وچی بر روس ایسرکللک سببلی صوغشا باشلاغانلر ایکان. شول آراده سعدالدینف روسنک بوغازینه پچاق ایله قاداب، آغر صورتده جراحتله‌گان. صوڭره پالیتسه یسکیلر کیلوب، مجروحنی ئولم حالنده شفاخانه‌گه، جراحتله‌وچینی حبسخانه‌گه ییبه‌رگانلر.

ناشر ومحرری: احمدهادی مقصودی.

قزاننک بازار بهالری:

٤ نچی آپریلده

بلقمی بال، فوبرق ایله . . ٦ صوم ٧٥ تیین

قوری صغر یوطی	١٥ «	— «
بچی صغر یوطی	٥ «	— «
قوری باشماق یوطی	١٤ «	— «
ویمتکه یاباغه	٣ «	٥٠ «
بویکه قوری یوطی	٢٣ —	— «
بچی آبویکه یوطی	١٠ «	— «
بالوی قوری یوطی	١٦ «	— «
بالوی بچی یوطی	٦ «	— «
صارق تکه‌سی	— «	٦٠ «
ایری صارق روسکی	١ «	— «
چیرکاسسکی صارق	١ «	٢٠ «
ککجه		٦٠ «
جال قوری یوطی	١٠ «	— «
قل قوری یوطی	٢٢ —	٤٤ «
یورحق	١ «	٥٠ «
آق قویان	— «	٢٣ «
روساک قویان	— «	٤٠ «
جال تویان	— «	٧ «
آق تیین	— «	— «
بقار	١ «	٨٠ «
بولکی قزل	— «	— «
آص	— «	— «
چاشکه لادنکه	«	— «
موتنی طای	٤ «	— «
آق کزه‌ن	«	٦٠ «
قاره کزه‌ن	١ «	٤٠ «
بوری	٥	— «
صاب مایی یوطی	٦ «	٦٠ «
بچی مای یوطی	٣ «	٤٠ «
آرش اونی	«	٧٥ «
ویلقی صولی	— «	٤٦ «
اوپرکانسکی صولی	— «	٥٢ «
صارق ایتی یوطی	٤ «	٨٠ «
صغر ایتی یوطی	٤ـ٤٠ ٥	٢٠ «
توی مایی یوطی	٨ «	٤٠ «
شیکر یوطی	٥ «	٦٠ «
ن ماموق	٤٠ «	— «
سیری مامق	٣٨ «	— «
تازیونی ایری	٦ «	— «
تازیونی واق قاوریسز	١٠ «	— «
مایی تیریسی	— «	١٨ «
ات تیریسی ایری	— «	٢٥ «
صوصار	١١ —	— «
شوقه‌مکی	١٩ —	— «

اورن ازلی!

روسچه هم تاتارچه بله طورغان بر مسلمه خانم کاسسیرشه‌لقغه یاکه کیبتده طورورغه اورن ازلی.

آدریس اداره‌ده.

گیمنازیه‌نی تمام ایتکان باریشنا، کاسسیرشالقغه اورن ازلی. هم روس لسانی اوقوتا. مسلمانلر آراسنده اوقتوب کوب تجربه‌لر کورگان.

آدرس اداره‌ده

اورن ازلیم، ایمینیه‌گه پریکازچیقلقغه یاکه کاسسیرلقغه. روسچه مسلمانچه بله‌م.

کول بوینده بیگه‌یف شاکر یورطنده کچه ولی ایشگی آلدنده صبغت الله حبیبو اللین.

مسلمانچه یاخشی بله‌طورغان هم کوب یللر تجربه کورگان اوچیتل، روس تلندن درسلر بیره. بولاق بوینده «بیان الحق» اداره‌سی اوستنده ١١ نچی نومیر فاتیرده ماکسیم آرخیپوۋیچ استیپانف

بلغار

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقترتیله‌، بار ایله جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر اوچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنشدر. نومیرده پوچته‌تیلیغراف وباشقه یومشلر اوچوز خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر. ایکی زورزالده، هروقت مسلمان، روس وترکیه عزیته‌وزورنالری موجوددر. آشخانه ماهر آشپزچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحتکه موافق طعاملر حاضرلنه. بوفیتده هر تورلی مینیرالنی صولو فواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اصقلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنک توه‌وحیه‌لرینی اویغاتوو توه‌ سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزین ایته‌در.

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیه‌ب قازلق، کالباصا، باصدرما پشکان وپشه‌گان کاپچونی قازلقلار یاۋرویا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیک چیستا وبیک اهمیت بیرلوب حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌نه‌گنده، آلوچیلرمزنک ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هرتورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم جیتدن صورا وچیلارغه صومینه ٢٥ تیین زاداتکه ییبه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب ده ییبارله‌در.

له‌گان کشلرکه پریسکورانت بوش یباره‌در.

شعبه‌سی: اوسیه‌ده‌ۋولژسکی دم صامالیوت پریستنلری آراسنده.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишовъ.

НАИЛУЧШАЯ РИСОВАЯ

ПУДРА

ЛЕБЯЖІЙ ПУХЪ

Т-ва БРОКАРЪ и Ко МОСКВА

НѢЖНА НЕЗАМѢТНА И ДОЛГО ДЕРЖИТСЯ НА КОЖѢ.

ایڭ یاخشی دوگی پودراسی «لیبه‌ژی پوخ»

نفیس، بلنمه‌سلک هم تنده بیک اوزاق طوروچان

موزیکالنی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیفوللین قزانده

یاڭا اختراع

بر ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیک اوچون میخانیزم اختراع قیلدم. بو میخانیزمنی هر بر قول ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیکلرغه قویارغه ممکن. و خانیزم ٥ مینوت قدر وقت اچنده ٩ میتر اوزونلقنده‌غی نوتالرنی اوینناب چغا آلادر. میخانیزمنک یاخشیلغی اوچون ١٩٠٩ نچی یل قزان ۋیستافکه‌سنده زور کوش میدال آلندی.

میخانیزمنک بهاسی بر تورلیسی ٣٠ صوم، اعلادرجه‌ده‌گیسی ٣٥ صوم. آدریس:

Казань, Евангсл ул., д. Исхака Мавликеева. Музыкальному маст. Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину.

چیتکه کیته‌رگه اورن ازلیم کیبتچلککه یاخود باشقه خدمتکه بولسه‌ده یاری. روسچه بله‌م.

آدرس اداره‌ده.

یاڭا! گاناکو

ایسلی مای. او-ده-کالون. پودرا. صابون.

طاواریشستواس. ای. چیپلیۋیتسکی اوغللری ایله. موسکواده

قرانده پرالومنی اورامده مودنی مانوفاکتورنی مغازین

عین الدین مؤمنف‌نڭ

تقدیم قیلادر هر تورلی یخشی مال‌لار

یعنی صوکنه، تریکا، پلوش، جون ویفک ماتیریه‌لر، کسیه باتیستلر هر تورلی یغشی یفک وپینزنسکی شل‌لر هم بیک کوب تردده پالاص داروشکی آدیال هم اسکاتیرلر، کراوات وماتراص‌لر شولایوق کله‌پوش، فس‌لر هم ایر وخاتونلر اوچون اچترخان چواک‌لری

:::: مذکور مال‌لار توغری بها ایلان یزژاپروص صاتلادر ::::

شهر قزانده پچن بازارنده مسجد قارشوسنده یاڭا آچلدی

کله‌پوش تجارة خانه‌سی

دکانمزده شهر قزانده کوب یل‌لر الوغ کیبت‌لرده کله‌پوش اشلاوچی برنچی لیک برلن مشهور گرای خالیکوف تحت نظارتنده یاڭا فاسونده، هر تورلی توسده هیچ کم رقابت ایته آلماسلق درجه‌ده اعلی لیونسکی قطیفه‌دن زاکاز و آصوبی زاکاز چیگولی هم چیکوسز زور وآصوبی زور کله‌پوش‌لر اشله‌نوب آرزان بها ایله صاتلمقده‌در.

هر تورلی زاکازلر قبول ایدلب مشتریلرمزنی ممنون ایته‌ر اوچون اجتهادنی صرف قیلاچقمز چیتدن صوراتوچیلرغه صومغه ٢٥ تیین زاداتکه‌نی آلو برلن توقفسز قالغانونی نالوژ قیلوب ییبه‌رله‌در. سودامز فقط کله‌پوش برلن بولغانلقدن عزتلو مشتریلرمزنک راضی بولاچاقلرینه اشانامز.

احترام ایله احمد بیکشییف هم گرای خالیکوف.

آدریس: Казань, Сѣнная Торгово-Промышленное подворъ. №. 18 Бикшееву.

بیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزان ۋیستاۋکه‌سنده زور آلتون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:

پرکینبیل هم یمه‌ک ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله‌پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیرورگه زاکاز قبول ایتامز.

صومینه ٢٥ تیین زاداتکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هر طرفقه پوچته هم کاطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب هیچ توقفسز ییبه‌رمز.

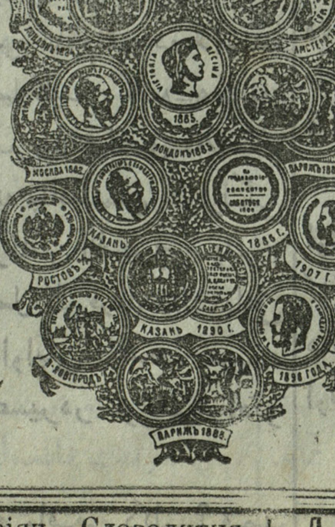

سودامز باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده

تیلیفون نومری ٧٧١.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۋینسکی اورامده اوزیورطمزده.

آتدیلینیه‌مز

پچن بازارنده مسجد آستنده

یارمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اورکیتمزده ١٢ نچی و ١٤ نچی نومرلرده. اوبنده گاستینی رنده. بوگلمه، مینزله‌، بری، اوری، استرلی طاماق، بله‌بی، سمبر، چاللی وغیرلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.